

- בעניין:
1. _____ טקאטקה, ת.ז. _____
 2. _____ אבו סרוור, ת.ז. _____
 3. _____ טקאטקה, ת.ז. _____
 4. _____ חנבלי, ת.ז. _____
 5. _____ אלתלאחמה, ת.ז. _____
 6. _____ טקאטקה, ת.ז. _____
 7. _____ אלדיך, ת.ז. _____
 8. _____ חבאס, ת.ז. _____
 9. _____ אבו חמיס, ת.ז. _____
 10. _____ עיאט, ת.ז. _____
 11. _____ אבו שחאדה, ת.ז. _____
 12. _____ אבו מריס, ת.ז. _____
 13. _____ טאהה, ת.ז. _____
 14. _____ זבאדי, ת.ז. _____
 15. _____ סלמאן, ת.ז. _____
 16. _____ ולויל, ת.ז. _____
 17. **המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר – ע.ר.**

כולם ע"י ב"כ עוה"ד סיגי בן ארי (מ.ר. 37566) ו/או ידין
עילם (מ.ר. 39475) ו/או יוסי וולפסון (מ.ר. 26174) ו/או
חוה מטריס-עירון (מ.ר. 35174) ו/או יותם בן הלל (מ.ר.
35418) ו/או עביר ג'ובראן (מ.ר. 44346) ו/או עידו בלום
(מ.ר. 44538)

מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

העותרים

- נ ג ד -

1. מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית
2. מפקד מתקן המעצר עציון, צה"ל
3. מפקד מתקן המעצר שומרון, צה"ל
4. שירות בתי הסוהר

המשיבים

עתירה למתן צו על תנאי

בית המשפט הנכבד מתבקש להורות למשיבים לבוא וליתן טעם כדלקמן:

- א. למשיבים 1 ו-2 - מדוע הם מחזיקים בעותרים 1-6 במתקן המעצר עציון, בו מופרות זכויותיהם על פי דין, וזאת במשך למעלה מ-21 יום.
- ב. למשיב 1 ו-3 - מדוע הם מחזיקים בעותרים 7-16 במתקן המעצר שומרון, בו מופרות זכויותיהם על פי דין, וזאת במשך למעלה מ-34 יום.
- ג. למשיב 4 - מדוע אינו מקצה מקומות לעותרים בבתי הכלא שברשותו.
- ד. למשיבים 1-4: מדוע לא יתחייבו למשך זמן מקסימלי בו ניתן להחזיק עצורים במתקני המעצר הזמניים עציון ושומרון, עד להעברתם לבתי כלא של שירות בתי הסוהר.

בקשה לדין דחוף

בית המשפט מתבקש לקבוע את המועדים ואת הדין בעתירה בנוהל דחוף. העותרים, חלקם עצורים מינהליים וחלקם עצורים עד תום ההליכים, מוחזקים ימים ארוכים, בין 42 יום (העותר 7) ל-21 יום (העותר 6), במתקני המעצר עציון ושומרון, תוך הפרה בוטה של זכויותיהם על פי דין. בית המשפט הנכבד מתבקש להיעתר לבקשה, על מנת שיימנע המשך הפרת זכויותיהם של העותרים במהירות האפשרית.

ואלה נימוקי העתירה

הרקע לעתירה

1. עניינה של העתירה הוא אחזקתם של עצורים, תושבי השטחים, במתקני מעצר זמניים של הצבא, עציון ושומרון, מתקנים הנמצאים בבסיסים הראשיים של חטיבות מרחביות בגדה, ואשר נועדו להחזקתם של עצורים ביטחוניים בסמוך לאחר מעצרו ועד להעברתם לבית כלא מוסדר. אחזקת עצורים במתקנים אלה למעלה ממספר ימים בודדים, מהווה הפרה בוטה של זכויותיהם על פי דין.
2. התנאים השוררים במתקני המעצר הזמניים הם קשים ביותר. הם רחוקים מהסטנדרטים הבינלאומיים המינימליים ונופלים מהמתחייב במסגרת תחיקת הביטחון. הם אינם עונים על הצרכים הבסיסיים של בן תרבות ופוגעים בכבוד האדם.

3. בעקבות עתירה קודמת שהוגשה על ידי המוקד להגנת הפרט, שנגעה לתנאי המעצר בחמשת מתקני המעצר הזמניים שפעלו אז – בג"ץ 3985/03 עמאר בדאווי ואח' נגד מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון (להלן: **פרשת בדאווי**) - הוקמה "ועדה מייעצת לרמטכ"ל בעניין מתקני המעצר החטיבתיים באיו"ש" (להלן: **הוועדה**), שמטרתה לבחון באורח שוטף את תנאי הכליאה במתקנים ולהעביר לרמטכ"ל דו"ח תקופתי באשר לממצאיה והמלצותיה.

העתק המכתב המודיע על הקמת הוועדה מיום 9.6.2003 מצורף כנספח ע/1.

כתב המינוי של הוועדה מיום 3.7.2007 מצורף כנספח ע/2.

4. הדו"ח הראשון של הוועדה הוגש ביולי 2003 וחלקים ממנו הובאו בהודעה משלימה מיום 9.10.2003 מטעם פרקליטות המדינה במסגרת פרשת בדאווי. בנוגע למשך אחזקת עצורים במתקני המעצר הזמניים נכתב (ס' 11 ואילך) כדלקמן :

כן קבעה הוועדה כי למרות שייעודם של המתקנים הוא החזקתם של העצורים למשך מספר ימים קצר יחסית, עד להעברתם למתקני הכליאה המרכזיים... הרי שבפועל נמצא כי בכל המתקנים היו עצורים ששהו בהם תקופות שחרגו מכך בהרבה...

כאמור הביקורת העיקרית שנמתחה על ידי הוועדות התייחסה לצפיפות הרבה במתקנים... ולכך שעצורים רבים שהו במתקן תקופות ארוכות יחסית.

העתק החלק הרלוונטי בהודעה המשלימה מיום 9.10.2003 מצורף כנספח ע/3.

5. בדו"ח הוועדה השני שהוגש בינואר 2004 נאמר, כי מאז הדו"ח הראשון חלו שינויים. בהודעה המשלימה מטעם פרקליטות המדינה מיום 3.2.2004 נמסר כי במסגרת הדו"ח "הוגדרו משכי שהייה מקסימליים..." (ס' 13). בנוגע למתקן המעצר עציון "נמסר כי אם עצור מגיע ליומו ה- 21 במתקן מייד דואגים להעבירו".

העתק החלק הרלוונטי בהודעה המשלימה מיום 3.2.2004 מצורף כנספח ע/4.

6. בדו"ח השלישי, אשר הוגש לרמטכ"ל בחודש נובמבר 2005, נכתב כדלקמן :

מאז הוצאות הדו"ח הקודם נוכחה הוועדה לראות כי מצב הדברים במתקנים שב ומתדרדר. בסוף שנת 2004 ותחילת שנת 2005 מרבית המתקנים היו מאוישים, דבר שבשגרה, ביתר. פרקי שהייה היו גם הם ארוכים... הצפיפות ומשכי שהייה שבו והציפו אותן בעיות שהציפייה היתה כי חלפו מן העולם – מחסור בבגדים, במזון, בכלי אוכל, בעיות תשתית שלא טופלו כראוי וכיו"ב עניינים הנוגעים לתפקוד השוטף והיומיומי של המתקנים ולתנאי החיים הבסיסיים שניתנו לעצורים (ס' 5).

למותר לציין כי גם כשמדובר בעצורים ביטחוניים שאינם אזרחי ישראל, שומה על המדינה ומוסדותיה לנהוג בהם באופן ראוי, לספק את צורכי מחייתם ולשמור על כבודם. חריגה מסטנדרטים מתקבלים על הדעת של תנאי חיים (לבוש, מזון, שטח מחייה, היגיינה וסניטיציה ראויים) אינה נסבלת ואין להשלים עימה (ההדגשה במקור, ס.ב.א.) ... ראייה כוללת של הדברים מצביעה על כך שהצבא כארגון, אינו רואה חשיבות של ממש, בהקפדה על תנאי שהייה נאותים במתקנים ואינו משקיע מאמצים ראויים בניהולם הנכון... בסופו של דבר, כפי שהובהר לעיל, תמונת הדברים אינה נסבלת ואינה מתקבלת על הדעת (ס' 8).

במסגרת ההמלצות נכתב כך:

הוועדה סבורה כי אם הצבא מבקש להמשיך ולהפעיל את מתקני המעצר, מתוך הכרה בצורך המבצעי בקיומם הקבוע, עליו לתת את הדעת, באופן מערכתי, לשאלת אופן ניהולם ולעשות בעניין שינויים מפליגים... הוועדה נוכחה כי בפרספקטיבה של זמן, כי צה"ל, במתכונת הקיימת של הפעלת המתקנים, אינו מצליח להעמיד תנאי כליאה נאותים, באופן יציב ורציף, במתקני הכליאה החטיבתיים (ס' 13).

העתק החלקים הרלוונטיים בדו"ח השלישי של הוועדה מנובמבר 2005 מצורף כנספח ע/5.

7. בניגוד למציאות בעת כתיבת הדו"ח השלישי של הוועדה, הרי שכיום מצויים בידי הצבא שני מתקני מעצר זמניים בלבד – עציון ושומרון. הבדל נוסף הוא שבתי הכלא הצבאיים, עופר וקציעות, שהיו בזמנו בידי הצבא, הועברו לאחרונה לידי שירות בתי הסוהר.
8. עתירה זו עוסקת בהיבט אחד של תנאי הכליאה – משך אחזקת עצורים במתקנים הזמניים. כל העותרים, חלקם עצורים עד תום ההליכים, כמה מהם עצורים מינהליים, מוחזקים במתקני המעצר למעלה מ-21 יום. העותר 7 מוחזק בשומרון למעלה מ-40 יום. בנוסף לעותרים יש בעציון ובשומרון עצורים נוספים המוחזקים במקום יותר מ-21 יום. העובדה כי תנאי המעצר בהם מוחזקים העצורים אינם עונים על דרישות הדין ואינם עומדים בסטנדרטים המינימליים המחייבים, מחמירה עשרות מונים את מחדל המשיבים להעבירם לבתי כלא מוסדרים.

הצדדים

9. העותר 1, עצור עד תום ההליכים, מוחזק במתקן המעצר עציון מאז מעצרו ביום 30.9.2007. תצהיר העותר 1 מצורף כנספח ע/6.
10. העותר 2, עצור מינהלי, מוחזק במתקן המעצר עציון מאז מעצרו ביום 30.9.2007.

- תצהיר העותר 2 מצורף כנספח ע/7.
11. העותר 3, עצור עד תום ההליכים, מוחזק במתקן המעצר עציון מאז מעצרו ביום 30.9.2007.
תצהיר העותר 3 מצורף כנספח ע/8.
12. העותר 4, עצור עד תום ההליכים, מוחזק במתקן המעצר עציון מאז מעצרו ביום 1.10.2007.
תצהיר העותר 4 מצורף כנספח ע/9.
13. העותר 5, עצור עד תום ההליכים, מוחזק במתקן המעצר עציון מאז מעצרו ביום 3.10.2007.
תצהיר העותר 5 מצורף כנספח ע/10.
14. העותר 6, עצור עד תום ההליכים, מוחזק במתקן המעצר עציון מאז מעצרו ביום 8.10.2007.
תצהיר העותר 6 מצורף כנספח ע/11.
15. העותר 7, עצור עד תום ההליכים, מוחזק במתקן המעצר שומרון מאז מעצרו ביום 17.9.2007.
תצהיר העותר 7 מצורף כנספח ע/12.
16. העותר 8, מעצרו הוארך על ידי שופט, מוחזק במתקן המעצר שומרון מאז מעצרו ביום 20.9.2007.
תצהיר העותר 8 מצורף כנספח ע/13.
17. העותר 9, עצור מינהלי, מוחזק במתקן המעצר שומרון מאז מעצרו ביום 20.9.2007.
תצהיר העותר 9 מצורף כנספח ע/14.
18. העותר 10, עצור מינהלי, מוחזק במתקן המעצר שומרון מאז מעצרו ביום 20.9.2007.
תצהיר העותר 10 מצורף כנספח ע/15.
19. העותר 11, מעצרו הוארך על ידי שופט, מוחזק במתקן המעצר שומרון מאז מעצרו ביום 20.9.2007.
תצהיר העותר 11 מצורף כנספח ע/16.
20. העותר 12, מעצרו הוארך על ידי שופט, מוחזק במתקן המעצר שומרון מאז מעצרו ביום 20.9.2007.
תצהיר העותר 12 מצורף כנספח ע/17.

21. העותר 13, עצור מינהלי, מוחזק במתקן המעצר שומרון מאז מעצרו ביום 20.9.2007.
- תצהיר העותר 13 מצורף כנספח ע/18.
22. העותר 14, עצור עד תום ההליכים, מוחזק במתקן המעצר שומרון מאז מעצרו ביום 21.9.2007.
- תצהיר העותר 14 מצורף כנספח ע/19.
23. העותר 15, עצור עד תום ההליכים, מוחזק במתקן המעצר שומרון מאז מעצרו ביום 21.9.2007.
- תצהיר העותר 15 מצורף כנספח ע/20.
24. העותר 16, עצור עד תום ההליכים, מוחזק במתקן המעצר שומרון מאז מעצרו ביום 25.9.2007.
- תצהיר העותר 16 מצורף כנספח ע/21.
25. העותרת 17 (להלן **המוקד** או **המוקד להגנת הפרט**) היא עמותה רשומה, הפועלת כארגון זכויות אדם, שמטרתה לסייע לתושבי השטחים שזכויותיהם נפגעו.
26. המשיב 1 מחזיק בשטחי הגדה המערבית תחת החזקה לוחמתית. הוא אשר כלא את העותרים, מחזיקם במשמורתו ואחראי למימוש זכויותיהם כעצורים. זאת בהתאם למשפט הבינלאומי ההומניטארי, למשפט זכויות האדם הבינלאומי ולמשפט החוקתי והמינהלי הישראלי.
27. המשיב 2 הוא מפקד מתקן המעצר עציון. הוא מחזיק במשמורתו את העותרים 1-6 ואחראי למימוש זכויותיהם כדין. המשיב 3 הוא מפקד מתקן המעצר שומרון. הוא מחזיק במשמורתו את העותרים 7-16 ואחראי למימוש זכויותיהם כדין.
28. המשיב 4 הוא רשות הכליאה הלאומית שמחזיקה ומנהלת את בתי הכלא ברחבי הארץ. על רשות זו להקצות מקומות לעצורי השטחים ולקבלם למשמורתה ממתקני המעצר הזמניים עציון ושומרון.

מיצוי ההליכים

29. ביום 15.4.2007 פנה המוקד להגנת הפרט לרע"ן כליאה במקמצ"ר, נוכח התארכות משכי השהייה של עצורים במתקנים הזמניים, וביקש לדעת מהו משך הזמן המקסימלי לאחזקת עצורים במתקנים עציון ושומרון ומה נעשה על מנת למנוע שהות עצורים מעבר לזמן זה.
- העתק המכתב לרע"ן כליאה מיום 15.4.2007 מצורף כנספח ע/22.

30. ביום 22.4.2007 ניתן מענה מהמשטרה הצבאית פיקוד מרכז, ועל פיו עד לתאריך אוקטובר 2006 היה מתקן הכליאה עופר תחת אחריות צה"ל וכל עצור ששהה במתקן מעצר זמני מעל 21 יום הועבר לכלא עופר. עם העברתו של כלא עופר לשב"ס, תיאום העברת עצור נעשה מול משל"ט שב"ס. כן מצויין כי אמנת צה"ל שב"ס קובעת כי כל עצור השוהה מעבר ל-8 ימים במתקן כליאה חטיבתי, יועבר למתקן כליאה שב"ס אולם בפועל מתקבלת משב"ס תשובה שלילית בדבר מקומות כליאה.

העתק תשובת המשטרה הצבאית מיום 22.4.2007 מצורף כנספח ע/23.

31. ביום 2.9.2007 פנה המוקד אל משטרה צבאית פיקוד מרכז בנוגע ל-13 עצורים במתקן המעצר הזמני שומרון, השוהים במקום למעלה מ-21 יום וביקש לפעול לאלתר להעברתם של העצורים למתקן בו ימומשו הזכויות להם הם זכאים. לאחר הפנייה הועברו העצורים למתקני שב"ס.

העתק פניית המוקד מיום 2.9.2007 מצורף כנספח ע/24.

32. ביום 15.10.2007 פנה המוקד למשטרה הצבאית פיקוד מרכז בנוגע ל-18 עצורים במתקן המעצר הזמני בשומרון, המוחזקים במתקן למעלה מ-21 יום וביקש לפעול לאלתר להעברתם למתקן כליאה מוסדר בו ימומשו זכויותיהם.

העתק פניית המוקד מיום 15.10.2007 מצורף כנספח ע/25.

33. ביום 25.10.2007 פנה המוקד למשטרה צבאית פיקוד מרכז בנוגע ל-10 עצורים במתקן המעצר עציון, המוחזקים במתקן למעלה מ-21 יום וביקש לפעול לאלתר להעברתם למתקן כליאה מוסדר בו ימומשו זכויותיהם.

העתק פניית המוקד מיום 25.10.2007 מצורף כנספח ע/26.

34. כל מענה לא נתקבל.

תנאי המעצר במתקן המעצר עציון

35. תיאור תנאי המעצר במתקן מבוססים על תצהיר שנתן מר _____ מג'אהד (ת.ז. _____) ביום 22.10.2007 לעו"ד מטעם המוקד להגנת הפרט. מר מג'אהד היה עצור במתקן החל מיום 30.9.2007 עד יום 25.10.2007, אז הועבר לכלא עופר.

תצהירו של מר מג'אהד מיום 22.10.2007 מצורף כנספח ע/27.

36. במתקן יש ששה חדרים. שני חדרים גדולים (5X3 מטר בקירוב) בהם מוחזקים 12 עצורים וארבעה חדרים קטנים (3X3 מ"ר בקירוב) בהם מוחזקים 6 עצורים. מרחב המחיה שיש לכל עצור הוא מצומצם ביותר. ביום 22.10.2007 היו במתקן 46 עצורים.

37. בכל חדר יש חלון אחד קטן (70X30 ס"מ בקירוב) שאל צידו החיצוני מוצמד לוח מתכת החוסם את כניסת האור.
38. העצורים ישנים על מזרונים בעובי של 2 ס"מ, המונחים על הרצפה.
39. אין כלל מים חמים והעצורים מתרחצים במים קרים. קיים מחסור בנייר טואלט ובחומרי ניקוי. אין אספקה של סבונים או מגבות.
40. היציאה לשירותים מותרת רק בזמנים מסוימים – בעת הארוחות ובעת היציאה לחצר. בזמנים אחרים עושים העצורים את צרכיהם בבקבוקים.
41. העצורים נעולים בתוך חדריהם החל משעה 22:00 בערב ועד השעה 8:00 בבוקר.
42. העצורים אינם מקבלים בגדים להחלפה. אלה מתקבלים על ידי נציגי הצלב האדום, אם וכאשר הם מגיעים למתקן.
43. חובש מגיע פעם ביומיים. רופא מגיע, אם בכלל, רק במקרים דחופים.
44. האוכל מינימלי ואינו מספק. בקשות העצורים לקבלת תוספת מזון אינן נענות.
45. כל יציאה מהמתקן (לתחקור שב"כ או משטרה או לבית המשפט) נעשית באופן משפיל ומעליב, תוך איזוק מהודק של הרגליים, לעיתים כיסוי עיניים ולעיתים תוך כדי דחיפות.
46. העצורים אינם מקבלים ביקורי משפחה.
47. אין לעצורים כל אמצעי להעברת הזמן – אין טלוויזיה, רדיו, עיתונים או ספרים.

תנאי המעצר במתקן המעצר שומרון

48. תיאור תנאי המעצר במתקן מבוססים על תצהיר שנתן העותר 7 ביום 23.10.2007 לעו"ד מטעם המוקד להגנת הפרט. העותר 7 עצור במתקן החל מיום 17.9.2007, משמע במשך למעלה מ-40 יום.
49. במתקן 12 חדרים בגודל 3X3 מטר בקירוב. בכל חדר מוחזקים ששה או שבעה עצורים. מרחב המחיה שיש לכל עצור הוא מצומצם ביותר. ביום 23.10.07 היו במתקן 76 עצורים.
50. בכל חדר יש חלון אחד בגודל 80X40 ס"מ בקירוב.
51. קיים מחסור בנייר טואלט, סבון וחומרי ניקוי. אין אספקה של בגדים ומגבות.
52. העצורים יוצאים לחצר 3 פעמים ביום.

53. האוכל אינו מספק בכמותו.
54. יחס החיילים לעצורים משפיל.
55. בקשות העצורים לביקור רופא אינן נענות. רק חובש מגיע למקום והוא מחלק אקמול לכל המתלוננים.
56. לא מתקיימים במתקן ביקורי משפחה ואין אפשרות לקבל או לשלוח מכתבים.
57. אין לעצורים טלוויזיה, רדיו, עיתונים או כל אמצעי אחר להעביר את הזמן.
58. השירותים אינם תקינים ומי שופכין דולפים אל החצר.
59. האוכל שמקבלים העותרים אינו מספק, לא בכמותו ולא באיכותו.

הטיעון המשפטי

60. הדין החל על מתקני המעצר עציון ושומרון הממוקמים בשטחים הן ההוראות הרלוונטיות בתחיקת הביטחון, המשפט הבינלאומי ההומניטארי המינהגי ועקרונות המשפט החוקתי והמינהלי הישראלי, כפי שנקבעו בפסיקתו של בית המשפט העליון.
61. העותרים טוענים כי כללים אלה מופרים תדיר במתקני המעצר הזמניים עציון ושומרון, תוך פגיעה בזכויותיהם ובכבודם של העצורים במקום. לפיכך, ולכל הפחות, אין להחזיק במתקנים אלה עצורים משך זמן העולה על ימים בודדים.
62. תנאי הכליאה באזור קבועים, בראש ובראשונה, בצו בדבר הפעלת מתקן כליאה (אזור הגדה המערבית) (מס' 29), התשכ"ז-1967 (להלן: **צו הכליאה**). צו זה קובע הוראות באשר לתנאי הכליאה בגדה המערבית (בג"ץ 3278/02 המוקד להגנת הפרט נ' מפקד כוחות צה"ל באזור הגדה המערבית, פ"ד נז(1) 385, פס" 22) (להלן: **פרשת המוקד להגנת הפרט**).
63. ההוראות הרלוונטיות לענייננו בצו הכליאה הן:
- ס' 4 קובע כי לכלואים יינתן מזון מתאים שיהיה בו כדי להבטיח שמירה על בריאותם.
- ס' 5 קובע כי לכלואים יינתן הטיפול הרפואי הדרוש וכי ביקורת רפואית של כלואים תיערך לפחות אחת לחודש.
- ס' 9 קובע כי מותר לכלואים לשלוח ולקבל מכתבים וגלויות ומותר להם לקבל חבילות אישיות או משלוחי אוכל, מלבושים, אספקה רפואית, ספרים וצרכי דת.
- ס' 12א קובע כי כלוא יורשה לקבל ביקור של בן משפחה.

64. הוראות אלה מופרות באופן שיטתי במתקני המעצר עציון ושומרון. הכלואים אינם מקבלים מזון מספק מבחינת כמותו ואיכותו, הם לא מקבלים טיפול הרפואי ראוי, הם לא מקבלים או שולחים מכתבים, אין להם אספקה של ספרים, צרכי דת וכד', והם אינם מקבלים ביקורי משפחה.
65. תקנות בדבר מעצר מינהלי (תנאי החזקה במעצר מינהלי) רלוונטיות אף הן לענייננו, היות שבמתקני המעצר נמצאים עצורים מינהליים ובהם העותר 2, 9 ו-10. התקנות המפורטות לעיל מופרות באופן שיטתי במתקני המעצר עציון ושומרון:
- ס' 4(ד) קובע כי עציר המוחזק במתקן צבאי ילבש בגדים שיונפקו לו בידי המפקד.
- ס' 6 קובע כי עציר ייבדק אחת לחודש בידי רופא שימנה המפקד וכן בכל עת שיהיה צורך בכך וכי עציר זכאי לקבל טיפול רפואי וציוד רפואי כמתחייב ממצב בריאותו.
- ס' 8 קובע כי עציר זכאי לקבל כלי רחצה וניקוי הדרושים לשימוש וזכאי לקבל לקריאה עיתונים וספרים כפי שיקבע המפקד.
- ס' 11 קובע כי עציר יורשה לקבל מבקרים.
- ס' 14(ג) קובע כי עציר רשאי לשלוח... ארבעה מכתבים וארבע גלויות דואר בחודש.
- ס' 14(ו) קובע כי עציר רשאי לקבל מכתבים הנשלחים אליו מחוץ למקום המעצר.
66. בנוסף לחקיקת הביטחון, מחוייבים המשיבים להוראות ועקרונות המשפט הבינלאומי המינהגי (פרשת המוקד להגנת הפרט, פס' 23) ובפרט להוראותיה של אמנת ג'נבה בדבר הגנת אזרחית בימי מלחמה משנת 1949 (להלן: **אמנת ג'נבה**) וה- *standart minimum rules for the treatment of prisoners* אשר אומצו ע"י האומות המאוחדות ב-1955 ואושרו לאחרונה ב-1977 (להלן: **כללי המינימום**).
67. התנאים של העצורים במתקני המעצר עציון ושומרון אינם עומדים בסטנדרטים הקבועים בדין הבינלאומי. כך בנוגע להוראות העוסקות **במגורים ובתנאי המחיה וההגיינה** של עצורים (ס' 9-11, 15-16 לכללי המינימום, ס' 85 לאמנת ג'נבה), **בזכות לביגוד וכלי מיטה נקיים** (ס' 17-19 לכללי המינימום, ס' 90 לאמנת ג'נבה), **נגישות למקלחת ולשירותים** (ס' 12, 13 לכללי המינימום, ס' 85 לאמנת ג'נבה), **נגישות למזון** (ס' 20 לכללי המינימום, ס' 87, 89 לאמנת ג'נבה), **טיפול רפואי** (ס' 22, 24-26 לכללי המינימום, ס' 91, 92 לאמנת ג'נבה), **ביקורי משפחה וקבלת דואר** (ס' 37 לכללי המינימום, ס' 107, 116 לאמנת ג'נבה), **קשר עם העולם החיצון, חינוך, בידור וספורט** (ס' 21, 39-40 לכללי המינימום, ס' 93-94 לאמנת ג'נבה).
68. בנוסף לתחיקת הביטחון ולמשפט הבינלאומי, חלים על תנאי המעצר במתקני עציון ושומרון גם העקרונות הכלליים של המשפט המינהלי, המלווים כל חייל ישראלי. על פי עקרונות אלה

על הצבא לנהוג בין השאר בסבירות ומידתיות, תוך איזון ראוי בין חירות הפרט לצרכי הכלל (פרשת המוקד להגנת הפרט, פס' 23).

69. וכך כתב כב' הנשיא דאז, אהרון ברק, בפרשת המוקד להגנת הפרט:

אכן המעצר מחייב, מעצם מהותו, שלילת חופש. עם זאת, אין בו כדי להצדיק, מעצם מהותו, פגיעה בכבוד האדם. ניתן לקיים מעצר ולהבטיח את בטחון המדינה ושלוש הציבור באופן שישמור על כבוד האדם של העצור. מרחב כליאה אינו מכלאה שחיות מצטופפות בה. גם החשודים בגרועים שבמעשי הטרור זכאים למעצר ברמה אנושית מינימלית, ותוך הבטחת צרכי אנוש בסיסיים. אנו עצמנו לא נהיה אנושיים אם לא נבטיח רמה אנושית לעצורים שבמשמורתנו. זו חובתו של מפקד האזור לפי הדין הבינלאומי, וזו חובתו לפי יסודות המשפט הבינלאומי שלנו. זו חובתו של ממשל ישראלי על פי מהותו האנושית-היהודית והדמוקרטית (שם, פס' 24).

70. כבר בחודש צדמבר 2002 קבע כב' הנשיא דאז ברק כי יש לעשות הכל לשמירתן של דרישות מינימליות באשר לתנאי המעצר וכי דבר זה לא נעשה בעת המעצר במתקנים הזמניים, תוך שהופרו הוראות צו הכליאה, כללי המשפט הבינלאומי החלים באזור, ועקרונות היסוד של המשפט הבינלאומי הישראלי (שם, פס' 26). נראה כי דבריו אלה, נשכחו מליבם של המשיבים.

מכל הטעמים הללו מתבקש בית-המשפט הנכבד להוציא צו על-תנאי כמבוקש בראש העתירה, ולאחר קבלת תשובת המשיבים, להפוך את הצו להחלטי ולהשית על המשיב את הוצאות העותרים ושכר-טרחת עו"ד.

29 לאוקטובר 2007

סיגי בן ארי, עו"ד
ב"כ העותרים

(ת. ש. 52738)